Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne prejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik konzorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne Edinost. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57. — Naročnina znaša: za celo leto 40 K, pol leta 20 K, tri mesece 10 K — za nedeljsko izdajo za celo leto 8 K, pol leta 4 K.

EDINOST

Posamezna številka za Trst in okolico 10 vin., zunaj 12 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 30 vin.; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi domačih zavodov mm po 50 v.; oglasi v tekstu l'ala do 3 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta 3 K. Mali oglasi po 5 vin. beseda, najmanj pa 80 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi „Edinosti". Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. 20. — Poštnohran. račun 841.252

PRVO JUGOSLOVANSKO MINISTRSTVO.

BELGRAD, 14. dec. Kakor se v političnih krogih zatrjuje, bo centralno ministrstvo sestavljeno v najkrajšem času. Takoj po sestavi ministrstva odpotuje regent Aleksander v Pariz. Potoval bo najbrže preko hrvatskih in slovenskih zemelj.

BELGRAD, 14. dec. Po poročilih tukajšnjih listov vstopijo v skupno ministrstvo vse srbske stranke, ki so zastopane v sedanjem koalicijskem ministrstvu, nadalje hrvatsko-srbska koalicija, Starčevićeva stranka prava, skupina okrog »Glasa SHS.« in »Narodne Politike« in vse tri slovenske stranke. Ministrstvo se sestavi definitivno že v najkrajšem času.

BELGRAD, 15. dec. Po doseženem sporazumu vseh prizadetih političnih strank se je danes sestavilo prvo ministrstvo svobodne in zedinjene države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Ministrstvo obstoja iz ministrskega predsednika, njegovega namestnika in 16 strokovnih ministrov. Ministrski predsednik Nikola Pašić, njegov namestnik dr. Anton Korošec, zunanje zadeve dr. Ante Trumbić, notranje Svetozar Pribičević, vojni minister general Rašić, finance St. Protić, prosveta Ljuba Davidović, pravosodje dr. Marko Trinković, minister za javna dela dr. Jozo Sunarić, za poljedelstvo, gozdarstvo in rudarstvo dr. Živko Petričić, za trgovino in obrt dr. Voja Veljković, minister za socijalno politiko Vitomir Korač, železnice inženir Vulović, javna dela Miloš Kapetanović, za prehrano in prehodno gospodarstvo Miloje Jovanović, za izvedbo konstituante in izenačenje obstoječih zakonov dr. Albert Kramer, pošta in brzojav dr. Lukinić. Za ministra za narodno obrano bo imenovan musliman iz Bosne, čigar imenovanje se izvrši pozneje.

Krstna slava dinastije Karagjorgjevićev.

ZAGREB, 14. dec. Včeraj so po vseh pravoslavnih cerkvah zedinjene Jugoslavije na slovesen način praznovali rodbinski praznik (krst a slava) dinastije Karagjorgjevićev. Po ebne slovesnosti so obhajali v Belgradu. Tem so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti in vojaški oddelki jugoslovanske armade. Po končanih cerkvenih opravilih so v Zagrebu in v Belgradu manifestacirali za zedinjenje države SHS.

Kralj Peter v Parizu.

BELGRAD, 13. dec. V Parizu pričakujejo v prihodnjih dneh kralja Petra, ki mu nameravajo kot prvemu jugoslovanskemu kralju prirediti svečan sprejem.

Odgodena srbska skupščina.

BELGRAD, 13. dec. Srbska skupščina je bila prvotno sklicana na 14. t. m. Sedaj pa je odgodena na nedoločen čas. Doslej je došlo v Belgrad dobro polovico srbskih poslancev.

Praznik zedinjenja.

LJUBLJANA, 16. dec. Včeraj ob 10 dopoldne se je slavila svečana proslava zgodovinskega dogodka osvobojenja in zedinjenja naroda SHS v stolni cerkvi s slovesnim cerkvenim opravilom, katero je služil vladika knezoškof Anton Bonaventura v prelestnem mašnem ornatu, dar slovenskih žena na spomin osvobojenja izpod stoletnega jarma. Narodno vojaštvo, en bataljon, obstoječ iz stotnije slovenskega planinskega polka, z našivi in čakami narodne vojske, je pod poveljstvom srbskega majorja Gjorgje Ćirića prikorakal pred škofijo. Z društvenimi zastavami so se slavlja udeležila razna narodna društva, med njimi: Ljubljanski »Sokol«, Zveza »Orlov«, pevska društva »Slavec«, »Ljubljanski Zvon«, Čitalnica v Spod. Šiški. Navzoči so bili slovesnemu opravilu zastopniki civilnih in vojaških oblasti, narodna vlada in občinski svet. Med grmenjem baterij ljubljanskega topništva na Gradu je v stolnici raz leco slovesno prečital kanonik dr. Kimovec adreso Narodnega Veča in odgovor regenta Aleksandra. Med slovesnostjo je izvajal cerkveni zbor Sattnerjevo slovesno sveto mašo. Po končanem opravilu je zadonela zahvalnica »Te deum«. In prvikrat je zapel cerkveni zbor novo jugoslovansko himno »Lepa naša domovina«. Med cerkvenim opravilom je bataljon narodne vojske oddal točne salve in srbska tromba je klicala k »molitvi!« — Vojaštvo je po končanih slovesnostih zaorilo v gromke klice: »Živel kralj Peter! Živela Jugoslavija!« Po vsej, z neštevilnimi zastavami okrašeni Ljubljani je zavladalo slavnostno razpoloženje.

Slavnostna seja mestnega magistrata.

LJUBLJANA, 15. dec. V soboto ob 11 dopoldne se je sestal občinski svet na slavnostno sejo, katere so se udeležili občinski svetniki vseh slovenskih strank, razun Nemcev. Ob otvoritvi seje je župan dr. Tavčar naznanil, da so se nemški občinski svetniki odpovedali svojim mandatom in da je njih mesta primerno izpopolniti z namestniki ter predlaga, da se ti prosti mandati razdele med stranke tako, da jih dobi socijalna demokratična stranka 5, JDS 1 in SLS 1, zlasti bi bilo pri tem še vpoštevati Šiško. Nato je prečital slovesno izjavo, v kateri je poudarjal, da hočemo spodobno in dostojno poveličati spomin 1. decembra, spomin dneva, ki bo največjega zgodovinskega pomena za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev! Ta dan se je položil temelj mogočni, trdni in edini Jugoslaviji, katera mora biti enotna in celotna. Nikdar ne bomo pozabili, da je v kritičnem položaju vskočila demokratičnim načelom do skrajnosti vdana dinastija Karagjorgjevićev, katere predniki so še pred dobrim stoletjem orali podjarmljeno srbsko zemljo in katero so potem rešili turškega suženjstva. Doživeli smo torej trenutek, kakor ga je doživela Italija tedaj, ko je general Garibaldi v Siciliji in ob Volturnu stri južnoitalijanski separatizem. Takrat je prevzel duh zedinjenja Apeninski polotok, prav tako kakor preveva dandanes misel zedinjenja celo Jugoslavijo. Tudi v Italiji je bil takrat položaj tak, da je zedinjeno Italijo mogla rešiti edinole dinastija Savojska. In ko je prijezdil kralj Viktor Emanuel na neapolitansko bojišče, se mu je prvi poklonil ter mu izročil svoje vojaške sile general Garibaldi, v katerem je bila vsaka kaplja krvi republikanska. Če danes slavimo spomin 1. decembra, obhajamo pri tem praznik jugoslovanskega zedinjenja, obhajamo pri tem praznik rojstva države, ki bo segala od Benečije do Vardarja, obhajamo praznik jugoslovanske demokracije, ki bo vsem enako pravična, obhajamo pa tudi praznik, pri katerem smo dolžni izražati hvaležnost in udanost novi svoji dinastiji, ki nam daje jamstvo za to, da se bo nas vladalo po načelih, po katerih se vlada starodavna Anglija ali pa mlada Norveška. Vsem tem čutilom dajemo izraza, ko vzkliknemo: Živela zedinjena Jugoslovanska kraljevina, živel kralj Peter in njegov sin, naš regent Aleksander! Končno je župan predlagal, da občinski svet izreče kralju Petru in regentu vdanost in hvaležnost, dalje da se prekrsti **cesarja Josipa trg v Trg kralja Petra I., Slovenski trg v Trg 1. decembra,** kamor naj se postavi spomenik dr. Kreku. Županu Belgrada se odpošlje brzojavka posestrimstva. Občinski svet je z odobravanjem in soglasno sprejel županove predloge, nakar se je seja zaključila.

Proslava praznika v Mariboru.

MARIBOR, 15. dec. V proslavo narodnega praznika so bile tukaj včeraj in danes velike manifestacije. Včeraj je daroval knezoškof Napotnik za slovensko uradništvo mašo. Zvečer je bil po mestu obhod z godbo in baklado. Danes je vojaški superior Rant opravil božjo službo za vojaštvo. Po cerkveni slavnosti se je razvil po mariborskih ulicah veličasten sprevod, ki so se ga udeležili člani Narodnega sveta, zastopniki državnih uradov, razna društva, tukajšnja, okrog 1400 mož broječa posadka in približno 30.000 slovenskega prebivalstva iz Maribora in okolice. Po obhodu je bil pred Narodnim domom narodni tabor, na katerem so govorili o pomembi zgodovinskega dneva dr. Rozina, general Maister, dr. Verstovšek, okr. glavar Lajnšič, dr. Hohnjec, zastopnik delavstva prof. Favaj in razni drugi. Ljudstvo je prepevalo »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani«, srbsko himno in druge narodne popevke. Prepevajoč in vsklikajoč Jugoslaviji in dinastiji Karagjorgjevićev se je množica nato mirno razšla. Vse slavnosti so se vršile ob splošnem navdušenju in ne da bi se bil mir količkaj kalil.

MARIBOR, 15. dec. Že zgodaj zjutraj so začele prihajati v mesto praznično oblečene množice: z železnico, na krasno v narodnih barvah okrašenih vozovih in peš. Po maši se je razvrstil izprevod. Na čelu troje jezdecev z našimi trobojnicami, potem general Maister na konju, pehota, topništvo, konjica, potem učenci ljudskih in srednjih šol, Sokoli, Orli, neštevilno društev z zastavami in nepregledna množica ljudstva. Izprevod je zaključila dolga vrsta okrašenih voz. V izprevodu je bilo najmanj 30.000 ljudi, a po ulicah je delalo špalir najmanje toliko število, samih Slovencev, ker so se Nemci poskrili. — Vse se je izvršilo v najlepšem redu. Mnogo se je opazilo, da škof dr. Napotnik ni razobesil nikake zastave. Ljudstvo, ki se je v izprevodu pomikalo po Stolnem trgu mimo škofijske palače, je ogorčeno kliealo: Zastave ven! Kaka razlika Jeglič in Napotnik!

Praznik zedinjenja v Celju.

CELJE, 15. dec. Cerkvena slavnost narodnega praznika se je vršila ob ogromni udeležbi meščanov in okoličanov. Zjutraj ob pol 9 je bila v župni cerkvi slovesna maša za državne in druge urade. Ob pol desetih pa se je vršila slovesna služba božja na Jožefovem trgu pred Narodnim domom. Med mašo je izstrelilo vojaštvo tri generalske salve. Po maši pa je defilirala narodna vojska. Praznovanje se je vršilo na slovesen način med streljanjem topov. Mesto je bilo praznično okrašeno.

Proslave v Dalmaciji.

SPLIT, 15. dec. Po vsej Dalmaciji so včeraj in danes slavili narodni praznik na najslovesnejši način. Vsi kraji so bili okrašeni s srbskimi, hrvatskimi in slovenskimi zastavami. Občine so poslale nebroj pozdravov kralju in regentu v Belgrad.

Ena jugoslovanska stranka za vse jugoslovansko ozemlje.

ZAGREB, 14. dec. Listi poročajo: Hrvatsko-srbska koalicija vstopi v Jugoslovansko demokratsko stranko in osnuje se velika enotna stranka, ki bo združevala vse enakomisleče stranke v vsej Jugoslaviji.

Divjanje Nemcev na Koroškem.

JESENICE, 15. dec. Župnik dr. Janko Arnejc, knezoškofijski predstojnik Marijanskih kongregacij za Koroško, je moral danes ponoči ob eni pred divjimi nemškimi tolpami zbežati iz Žrelca čez Dravo v Borovlje. Okrog 20 razbojnikov broječa tolpa je napadla njegovo župnišče. Župnik je zbežal pred njimi najprej v sosednjo vas, kjer je bil 2 uri skrit v neki kleti pred zasledujočimi vojaki, ki jih je vodil poročnik Tratnigg. Po vasi so vpili: »Tega izdajalca prebodemo z bajoneti in ga odpeljemo v Celovec.« V sovražnem ognju strojnih pušk je zbežal župnik dr. Arnejc preko Soteske čez Dravo v Borovlje, iščoč zaščite pri slovenskih vojakih.

JESENICE, 14. dec. Po vesteh, ki dohajajo s Koroškega, koncentrirajo Nemci številne oborožene bande v Vrbi, ki se pripravljajo, da vdero v Rožno dolino. V Škoficah so te bande napadle župnišče in streljale na župnika Singerja, ki jim je jedva utekel. Slovensko prebivalstvo v Rožu je silno vznemirjeno in zbegano in pričakuje takojšnjo izdatno pomoč.

ŠT. JAKOB V ROŽU, 13. dec. Pri nas vlada danes veliko vznemirjenje. Včeraj ob pol 2 popoldne je dospelo sem poročilo, da so vdrle v Marijo na Zili oborožene tolpe, ki hočejo aretirati gospoda župnika Meškota in nadporočnika v r. Napokoja. Pridružilo se jim je precej nemškutarjev, ki so bili nahujskani na včerajšnjem shodu. Še ponoči so se alarmirale Narodne straže v Maloščah, Bačah in Ločah, a bile so preslabe, da bi mogle uspešno nastopiti. 20 naših mož so razgrajoče tolpe razorožile in odvedle. Župnik Meško je še pravočasno pobegnil. Kaj se trenotno godi, nam ni znano. Danes zvečer pa sta prispela kot begunca župnika dr. Cukala iz Podkloštra in Kühling iz Gorij. Domači nemškutarji, pomešani z vojaštvom, ki je oboroženo tudi s strojnicami marširajo proti Podkloštru, nastopajo v imenu »soldatenrata«, razorožujejo naše orožništvo, narodne straže in grozijo narodnim voditeljem, da jih hočejo vse aretirati. Razburjenje je veliko. Okrajni Narodni svet v Št. Jakobu je zaprosil Narodno vlado telefonično vojaške pomoči. Popolnoči je dospel v Podrošico vlak z vojaštvom.

VELIKOVEC, 14. dec. Naši oddelki so zasedli Tinje na desnem bregu Krke. Tinje so velevažna postojanka proti zapadu.

BELJAK, 14. dec. Naše čete so zasedle Marijo v Zilji, to so vrata k Beljaku. Nemške tolpe so se umaknile.

BELJAK, 14. dec. Vest, da bi bili Italijani zasedli Beljak, ne odgovarja resnici. Skozi Beljak so se peljali oddelki češko-slovaške legije, ki se je na strani Italijanov borila proti Avstro-Ogrski. V beljaški okolici se že nahajajo jugoslovanske čete.

Masaryk v Italiji.

PARIZ, 14. dec. Masaryk še ne odpotuje v Prago, marveč se na željo francoske vlade poda v Rim, da se bo z italijansko vlado razgovarjal o jugoslovanskem vprašanju. Iz Rima odpotuje Masaryk preko Jugoslavije v Prago.

TORIN, 16. dec. Prispel je semkaj s posebnim vlakom iz Pariza prof. Masaryk, predsednik čehoslovaške republike. Stoinpetdeset čehoslovaških vojakov mu je prišlo naproti do Modana, kjer so mu izkazali čast in ga sedaj spremljajo na poti po Italiji. Masaryk je odpotoval naravnost na Italijansko fronto, kjer se snide z italijanskim kraljem in pregleda čehoslovaške čete. Predsednik je odpotoval potem v Prago, da sprejme visoko službo, v katero ga je poklical njegov narod.

VOJNO OZEMLJE, 16. dec. Davi je dospel predsednik češke republike, prof. Masaryk v vojno ozemlje. Na postaji ga je sprejel kralj in so se mu izkazale časti, ki gredo njegovemu visokemu dostojanstvu. Častno službo je ob sviranju češke himne izvrševala pehotna stotnija kraljevske brigade. Predsednik Masaryk in njegovo spremstvo so kraljevi gostje.

Čehoslovaki v Karlovih Varih.

KARLOVI VARI, 13. dec. Dopoldne je prišel podpolkovnik Slezaček v mestno hišo in je izjavil, da ima nalog zasesti v imenu čehoslovaške republike Karlove Vari. Župan je ugovarjal. Izjavil je, da stoji neomajano na stališču samoodločbe in narodne svobode Nemške Češke, h kateri spadajo Karlovi Vari. Podpolkovnik Slezaček je nato izjavil, da dospe tekom današnjega ali jutrišnjega dne komisija iz Prage.

Čehoslovaške čete pod vodstvom angleških in francoskih častnikov.

PRAGA, 13. dec. Nemški listi poročajo iz Dečina, da so čehoslovaške čete pod vodstvom angleških in francoskih častnikov zasedle Dečin-Podmokle. Angleški major je imel nagovor, v katerim je izjavil, da noče žaliti narodnega čuta prebivalcev. Odločevala bo o pripadnosti zasedenih pokrajin mirovna konferenca v Versaillesu.

Wilson v Parizu.

PARIZ, 16. dec. Včeraj dopoldne so Wilson, gospa in gospodična Wilsonova ter drugi amerikanski dostojanstveniki prisostvovali božji službi v amerikanski cerkvi. Poznejе so se odpeljali na pokopališče Picpus, kjer so položili venec na grob generala Lafayetta. Nato, sta Wilson in soproga posetila Poincaréja v elizejski palači. V ostalem je bil včerajšnji dan namenjen počitku.

Iz jugoslovanskega sveta.

Pogreb Ivana Cankarja. Ljubljana 14. dec. — V petek, 13. t. m. se je že ob 2 popoldne pričelo zbirati ljudstvo pred Narodnim domom in po cestah in ulicah, kjer bi se moral pomikati izprevod. Od povsod so prihajale množice, mali in veliki, ubožni in bogati, da izkažejo pesniku in pisatelju tistega pljenja in bede zadnjo čast. Ob 3 popoldne so truplo pred Narodnim domom blagoslovili Zbor „Glasbene Matice" je zapel srce pretresujoče žalostinko „Vigred se povrne" in pričel se je pomikati izprevod. Na čelu so stopali za ljubljansko in vrhniško zastavo Sokoli, sledili so jim Orli z zastavo, nato nepregledna množica učencev in učenk z učitelj tvom vred iz vseh ljubljanskih zavodov. Sledila je nato cela vrsta vencev, ki so jih razna kulturna in politična društva ter zasebniki darovali velikemu pesniku v spomin. Med temi venci so bili: Slovenski planinski polk — Ivanu Cankarju. Preroku velikega dne — Dijaki I. SHS gimnazije. Gojenci in gojenke ljubljanskega učiteljišča SHS. Naš mu pisatelju — Slovenski realci. Kulturnemu velikanu — Narodni svet. Pisatelju Kačurja — Učiteljstvo. Velikemu rojaku — Vrhničan Svojemu prezaslužnemu domačinu — Občina Vrhnika. Velikemu umetniku — Njegov založnik in prijatelj Schwentner. Največjemu slovenskemu pisatelju — Organizacija članov slovenskega gledališča. Umetniki in pisatelji — Ivanu Cankarju. Lovorov venec češko-slovaške republike z napisom Československa republika — Ivanu Cankarovi ter velikanski venec slovenskih železničarjev z rdečimi trakovi. Sledile so gojenke liceja noseč vence, katerih vsak je predstavljal eno delo umrlega pesnika in pisatelja. — Za venci so prišli zastavi društev „Slavca" in „Ljubljanskega Zvona" z zastopniki teh društev. Sledil je voz z duhovništvom, nato pa šesterovprežen voz s krsto. Na krsti sta bila dva venca in sicer: Svojemu najdražjemu — Milena in Bratje in sestre Nato je sledila nepregledna množica, med njimi skoraj vsi zastopniki vlade, mesta, vojaštva, umetnikov ter zastopniki vseh kulturnih in političnih organizacij. Pogrebu so se udeležili tudi zastopniki srbske vojske in češko-slovaške republike. Pred gledališčem se je sprevod ustavil ter je proizvajala fanfara gledališča posebno žalostinko. — Pred kapelo na Martinovi cesti je zapel pevski zbor žalostinko „Gozdič" in letalec, opremljen z žalno zastavo je vrgel raz svoj aparat na Martinovi cesti venec. Na pokopališču je imel ob Hohrmanovi grobnici, kjer so položili pokojnika k večnemu počitku, nagrobni govor pokojnikov najboljši prijatelj in drug pesnik Oton Žu-

pančič. Za njim je govoril v imenu socijalnodemokratične stranke g. Prepluh.

Narodni praznik v Ljubljani. V Ljubljani počiva vse delo. Uradi in prodajalne so zaprti, v šolah so se vršile povsodi proslave zedinjenja vseh jugoslovanskih pokrajin. Vse mesto je v narodnih zastavah, število nemških hiš, ki niso razobesile zastav, je neznatno. S poslopja nemške kazine plapola velika slovenska trobojnica. Na balkonu je z zelenjem okrašen emblem naše države SHS. Tudi na Kranjski hranilnici je razobešena trobojnica, na nemškem gledališču pa belo-zelena mestna zastava. Balkon mestne hiše je dekoriran in v sredi med zelenjem se nahaja slika kralja Petra I. Po ulicah valovi praznično oblečena množica. Ob pol zvečer je bil slavnosten sprevod po mestu z godbo in baklijado. Na čelu sprevoda so jahali častniki, za njimi je stopalo vojaštvo z godbo in tisočglava množica, ki je navdušeno manifestirala za srečno izvršeno narodno in državno zedinjenje. Klici „Živela Jugoslavija, živela Srbija, živel kralj Peter, živel regent Aleksander", so gromko odmevali po ulicah. Pred kazino, deželnim dvorcem in pred magistratom so je sprevod ustavil. Manifestante so tu nagovorili poverenik za narodno obrambo dr. Lovro Pogačnik, predsednik Narodne vlade Josip Pogačnik in župan dr. Ivan Tavčar. Vsi so v vznesenih besedah prosl vljali srečno izvedeno delo narodnega zedinjenja. Godba je svirala himno „Bože pravde". Občinstvo je poslušalo odkritih glav in znova jelo odušljeno klicati narodnemu in državnemu edinstvu ter njegovemu predstaviteljem. Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava. Pela se je opera „Prodana nevesta". Gledališče je bilo slavnostno razsvetljeno. Mnogo dam v narodnih nošnjah. Prisotni zastopniki vlade in vseh oblastev, mnogobrojni srbski in drugi jugoslovanski častniki. Pred začetkom predstave je orkester igral srbsko himno „Bože pravde". Občinstvo je je stoje poslušalo. In ko so izzveneli zadnji akordi „Bože spasi, Bože hrani srbskog kralja, srbski rod", je zaoril enodušen klic: „Živela Srbija! Živela Jugoslavija!"

Mala Hrvatska ali kraljevska Jugoslavija? V pogajanjih v Belgradu med Narodnim Večem in srbsko vlado je na skupšini Starčevićanske stranke prava v Zagrebu njen predsednik Ante Pavelić povedal tele podrobnosti: Glede državne oblike se v Belgradu niso hoteli spuščati v nobeno debato." B sna, Srem, Bačka, Banat in dalmatinska vlada zahtevajo priključenje k Srbiji, a Hrvatski bi ostalo samo nekoliko županij, ki so zopet deloma okupirane. Zedinjenje smo morali vsekakor izvesti, zlasti na zahtevo dr. Trumbića, katerega so naši prijatelji v ententi to pripor čali kot nujno potrebno, češ, da je londonska pogodba še vedno v veljavi, a Srbija je ni nit v najtemnejših dneh podpisala. Jaz in moj prijatelj dr. Petrinić sva stala pred alternativo: ali mala neugledna Hrvatska, ali kraljevska Jugoslavija. Povsem naravno je, da sem se odločil za zadnje. In tako je bila izročena adresa regentu Aleksandru. Obenem sem zahteval za Hrvatsko vse svoboščine srbske ustave. Regent Aleksander in večina srbskih strank je za ravnopravnost in proti kakršnikoli hegemoniji. Novo ministrstvo bo koalicijsko in mnenja sem, da bi v to ministrstvo mogla vstopiti tudi naša stranka, ker smo rušili preje staro, a sedaj hočemo graditi novo." Po tem govoru dr. Pavelića je predragal dr. Ritig, naj se da dr. Paveliću dovolj nje, da vstopi v koalicijsko ministrstvo.

Učiteljem in učiteljicam ljudskih, meščanskih, srednjih in navtiških šol ter moških in ženskih učiteljišč, ki so nastavljeni na javnih šolah in zavodih ozemlja, zasedenega od Italijanov in ki prebivajo izven demarkacijske črte, tako da ne morejo dobivati svojih službenih prejemkov ni ti po pošti, niti od davkarij, bo Narodna vlada, oddelek za uk in bogočastje, izplačevala njihove službene prejemke oziroma primerne podpore na račun teh prejemkov, po sledečih načelih: 1. Učitelji in učiteljice ljudskih in meščanskih šol iz kranjskih šolskih okrajev naj se zglase s svojim naslovom in potrdilom županstva, da res v dotični občini bivajo, osebno ali pismeno pri deželnem knjigovodstvu v Ljubljani. Navedejo naj tudi, kdaj so zadnjič prejeli svoje plačo. Deželno knjigovodstvo jim bo redno izplačevalo službene prejemke, dokler se njihove službene razmere ne izpremene ali se ne povrne jo v službovanje v šolski okraj, ki spada v upravno ozemlje višjega šolskega sveta v Ljubljani. 2. Učiteljstvo vseh vrst z Goriškega in Trsta, nadalje učiteljstvo realke v Idriji pa naj se javi osebno ali pismeno višjemu šolskemu svetu v Ljubljani. Navesti mora natančno ime, sedanji naslov, službeni značaj, prejemke (plače, aktivitetna doklada, stanarinska odškodnina, draginjska, osebna doklada v letnem znesku in v mesečnem, ki je bil zadnjič izplačan). Tudi se morajo izkazati s službenimi dokumenti ali zanesljivimi, v Ljubljani poznanimi pričami. Višji šolski svet bo takim osebam najprej nakazal podporo v približnem znesku treh mesečnih službenih prejemkov. — Poverjenik: Dr. Verstovšek.

Izreden občni zbor »Zveze jugoslovanskih železničarjev«. V Mestnem domu v Ljubljani je bil dne 15. t. m. popoldan izreden občni zbor ZJŽ, da si izvoli nov pomnožen osrednji odbor, ki ima nalogo izvesti modernim načelom odgovarjajočo reorganizacijo Zveze, zlasti v smislu vsevkupnosti jugoslovanske in primerno sedanjim političnim razmeram. Zborovanje je otvoril imenom starega osrednjega odbora Ivan Majdič, ki je očrtal položaj v katerega je prišel dosedanji osrednji odbor vsled okupacije Trsta po Italijanih, ter se v toplih besedah spominjal umrlega strokovnega tajnika **Vekoslava Mraka.** — Odbor je bil izvoljen v povečanem številu in sicer: za predsednika J. Držič, za I. podpredsednika Simončič Josip, za II. podpredsednika Železnik Fr. Dalje je zbor izvolil 22 odbornikov in sicer 10 članov iz uradniške skupine in 12 iz skupine poduradnikov in uslužbencev. Po končanih volitvah je predsednik Držič predlagal, da se odpošlje regentu pozdrav udanosti naslednje vsebine: Nj. Vis. prestolonasledniku Aleksandru, Belgrad: Izredni občni zbor »Zveze jugoslovanskih železničarjev« v Ljubljani, Mestni dom, dne 15. grudna 1918 pozdravlja navdušeno zedinjenje vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov in se klanja Nj. Vel. Petru I., kralju vseh Jugoslovanov in pošilja vdanostne pozdrave Vašemu Visočanstvu. Predsedstvo ZJŽ. — Izjava je bila z viharnim navdušenjem in odobravanjem sprejeta, nakar je občni zbor obravnaval o predlogih reorganizacije in izboljšanju stanovskega položaja v svobodni državi SHS.

Domače vesti.

Sestajališče za časnikarstvo. Gubernijska oblast, generalni štab, urad za informacije operirajočih čet, nam je poslala po pošti naslednje, 13. t. m. datirano sporočilo: „Po prizadevanju kr. gubernijske oblasti, urada za info mac je operirajočih čet, se je v hotelu Savoja priredilo sestajališče za časnikarstvo. Vsi uredniki in dopisniki krajevnih, splošno italijanskih in zunanjih listov so vljudno vabljeni, da zahajajo tjakaj. Podpolkovnik, načelnik urada za informacije operirajočih čet: C. Finzi." — Kakor smo poročali včeraj, se je sestajališče že otvorilo in se le čudimo, kako smo mogli dopis sprejeti šele včeraj, 17. t. m. Na ovitku vidimo poštni pečat 15. t. m. **To uradno pismo, celo frankirano z 10stotinsko znamko, je torej potrebovalo za petminutno pot iz ulice Ponte Rosso 9 do ulice S. Francesco 20 nič manje kot štiri dni.**

Razpis dot. Iz ustanove „Scaramanga" se podeljujo tri dote dve po K 400 in ena za K 450, ubožnim pošten na dekletom, pristojnim v tržaško občino Zneski se izplačajo po poroki, ki se mora izvršiti do 18. januarja 1920, drugače se izgubi pravica do dote. Prošnje, opremljene z rojstnimi listoma obeh zaročencev, nevestino domovnico, nravnostnima izpričevaloma obeh zaročencev ter zdravniškim nevestinim izpričevalom, da sta oba zdrava in pravilnega telesnega ustroja, se morajo vložiti na mestnem magistratu do 8 januarja 1919.

Slovensko gledališče. V zadnjem gledališkem poročilu smo si ogledali malo bolj podrobno I. Turgenjevo dramo „Tuji kruh". Poročilo o uprizoritvi sami pa smo namenoma prenesli na danes, ker smo hoteli s tem dati igralcem priliko, da izdelajo poverjeno jim nalogo, kolikor je sploh mogoče, temeljito in v estransko. Kajti, da dozori, potrebuje vsakršnoko i dušev no delo časa, ki mu ga pa v naših ozkih in majhnih razmerah ni mogoče vselej dati v zadostni meri. Marsikatero reč je treba, upoštevajoč razvado naše gledališke publike, ko se zahaja rada k ponovitvam, čeravno so te vsele boljše od prvotnih predstav, naštudirati v hitrici, kar ima potem za naravno posledico z ozirom še na razne druge okolšine, ki se jih hočemo o priliki dotakniti, da niso naše primere v splošnem nikoli tako zaokroženo in dobro, kakor bi bilo želeti. Kritika, ki bi to ga dovoljno upoštevala, ne bi mogla biti nikoli pravična ne nasproti delu, še manj pa nasproti igralcem samim. — V obeh večerih, četrtka in nedelji, sta nastopila v vsaki izmed glavnih vlogah naša nadarjena igralca g. Martinčić in gdč. Kavčičeva. Za prvega smo se, če hočemo biti popolnoma odkritosrčni, v resnici bili; kajti čeravno znamo pravilnoceniti njegove dobre zmožnosti in poseboj še vestnost, s katero se pripravlja k vsakemu nastopu, se nam je vendar zdel kamen, ki ga je hotel prevaliti pred nami, premasiven in pretežak za njegovo mladost. Videli smo ga v prvem večeru, videli vnovič v drugem in v nemalo zadoščenje nam je ker moramo priznati, da je bilo to, kar nam je podal g. Martinčević, če že ne v najvišji meri popolno, pa vendar toliko dobro, da mu moramo k temu le čestitati. Poskus se je obnesel popolnoma in trdno smo uverjeni, da bo Kuzofkin kakor ga bo enkrat podal, gotovo v doglednem času vreden rovrst im kreacijam drugih umetnikov. Iz njegovega nedeljskega prednašanja naj opozorimo posebej na lepo igrani osemnajsti prizor prvega akta. Pripovedovanje je bilo tu primerno, s mpatja morda še nekoliko zabrisano v raznih delikatnih njansah a vendar tako, da je odgovarjalo svojemu namenu. Tudi scena upijanjenja in temu sledeče iztreznitve se nam je zdela nepretiana, temveč zastrta v neko plašno zbeganost, kar je bilo čisto na mestu. Enako dobro in celo zelo z večjo toploto je podal končno prizore drugega akta. Sreča hipnega trenotka, tiha resignacija, ponos užaljenega plemenitaša, vse to je sijalo iz njegovega obraza, zvenelo iz vsake besede. Sebi vredno vrstnico je imel g. Martinčević o gdč. Kavčičevi. Tudi ona je talent, ki obeta mnogo. Olgo Petrovno je igrala z lepim dramatskim akcentom, tudi toplote je bilo v njej obilo. Dušno razdvojenost, ki se je poloti v drugem delu drame, je podpirala zadostno z mimično igro. Pavel Jelicki g. kralja se nam je zdel zadet tip brez ničnega, mrzlega aristokrata. G. Ležar nam je podal Maksimova morda nekoliko pretemperamentno in ne zadosti resno. Res da je to veseljak, ki sicer ne misli mnogo a je vendar mož „comme il faut". Naraven in učinkovit je bil Ivanov g. A. Široka. Pri njem ni bilo nikoli opaziti tistega nadležnega deklamovanja, ki včasih moti pri ostalih. Nervozen in strog dvornik g. Terčič v vlogi Aleksandrova. Ostale uloge, primerno porazdeljene in ravno tako izvajane so bile v rokah ge. Sile, gdč. Colja, gg. Gorjupa, Suhadolnika in Potrato. Gledališče je bilo ob obeh večerih dobro obiskano. V nedeljo popoldne so ponovili vrstitje G. Hovette: Nepošteni. — c.

* * *

— Jutri ob 7½ se uprizori prvič v seziji zabavna komedija v treh dejanjih »Zemlja«, ki je na repertoarju vseh svetovnih odrov. Je to eno najboljših del Tirolca Schönherrja, ki stoji v najsprednejši vrsti modernih nemških dramatikov. Vsa njegova dela, katerih dejanje se vrši večinoma v kmetskih krogih, se odlikujejo po vzorni tehnični zgradbi in nenavadno plastični karakteristiki nastopajočih oseb. Visoka literarna vrednost komedije »Zemlje« gre vsporedno z efektno dramatiko in zabavnostjo. Od istega avtorja se namerava uprizoriti po božiču še drugo delo, in je za vsakogar torej tem zanimivejše, spoznati tudi »Zemljo«. V ulogi starega Kremena, ki stoji sredi dejanja, nastopi g. Skrbinšek. Druge velike vloge so v rokah ge. P. Skrbinškove in Sile, gdč. Kavčičeve in g. Martinčeviča. Ostala zasedba je razvidna iz gledališkega lista, ki se dobi proti plačilu 20 vin. pri blagajni, kjer se vrši predprodaja vstopnic med 9—12 in 3—6.

„Rojanski Sokol". Telovadne ure: Za člane ob sredah in sobotah od ½8 do 9; moški obrtni naraščaj (od 14 do 18 let) ob četrtkih od 6 do 8; članice ob torkih in petkih od ½8 do 9; gojenke iste dni od 6 do 7; moški naraščaj ob sredah in sobotah od 4 do ½6; ženski naraščaj ob ponedeljkih in četrtkih od 4 do ½6. — Vaditeljski tečaj za člane vaditeljskega zbora vsak ponedeljek od 7 do 8. — Odsek.

Mestna zastavljalnica. Danes, v sredo, dopoldne se bodo prodajali na javni dražbi nedragoceni predmeti, zastavljeni meseca julija 1918 na zastavne listke serije 143 od št. 70.4 1 do št. 71.500.

Poziv za novoletna voščila. Prosimo vse naše cenjene inserente, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu novoletno voščilo, za dan novega leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pismeno podpisanemu, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali, ako ne bomo imeli prostora v listu. — Novoletno voščilo za 1. januar 1919. v obliki vizitke stane 15 K. — Inseratni oddelek »Edinosti«.

Češko Budjevička Restavracija (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte). Slovenska postrežba in slov. dnevni listi.

MALI OGLASI

Tamburice išče gostilna Zajc, Rocol 902. 391

Vratarska služba za rokodelca, v sredini mesta, se odda. Naslov pove ins. odd. Edinosti 3137

Omara za sobo, ena za kuhinjo in miza se proda. Ul. A. Cecilia 4, III. 3138

Prodja se novo ženska črna suknja. Ul. Masimiljana 15, III vr 8. 3139

Krojaškega pomočnika izurjenega, in dva dečka sprejme takoj August Stolar ul. Francesco 34, III. 3134

Izkušena babica sprejema nosečke na dom. Ulica Chiozza 56, priti. Ivana Batista. 3118

Kupujem vreče vsake vrste. — Jakob Margen, Solitario 21. 3121

Vdovec, poseštnik in trgovec, s prem ženjem in enim otrokom, želi znanja v svrho ženitve z vdovo ali gospodično od 25-30 let. Ponudbe na ins. odd. Edinosti pod „Prostost". 3130

Hiša z 2 sobicama, kuhinjo, kletjo in vrtom, lep razgled se proda. Rojan Scala Santa 262. 3135

Trgovina je tvin v dobri legi se proda. Naslov pove ins. o d. Edinosti. 3131

Proda se hišica sama zase s sinovanji 2 sobi, kuhinjo, klet in dvorišča. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 3132

Fotograf Anton Jerkič postaja v svojem atelieju v Trstu Via delle Poste st. 10. 40

Urar sprejema popravila. Cene zmerne, delo točno. Velikovski ul. Tigor 5, IV. 3116

Učitelj v pokoju bi rad poučeval otroke ljudske šole. Naslov pove ins. odd. Edinosti. 3102

Štedilnike, nove, velike in majhne, železo predmete in razno pohištvo se dobi po nizkih cenah v ul. Carducci št. 43. V. Snovitz. 3015

Dobroznana urarna in zlatarna
A. POVH v Trstu
Trg stare mitnice štev. 3.
Velika zaloga vsakovrstnih ur ter raznih zlatenin.

PFAFF
Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški uzorci.
Seidel & Neumann in „Singer" Gast & Gasser.
Bogata zaloga vsih potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljanje
Tvrdka ustanovljena l. 1878.
FRANCESCO BEDNAR
Trst, ulica Campanile 19.

Varietà GAMBRINUS Kabaret
vsak večer
velika varietna predstava
Vstopnina K 1.

Zobozdravnik dr. J. Čermák
v Trstu, ul. delle Poste vecchie 12 (vogal ul. Poste)
Izdiranje zobov brez bolečin.
Plombiranje. Umetni zobje.

Dr. Mraček
zobozdravnik, Trst, Corso 34, I n Od 9 12 dop. in od 3 6 pop Brezbolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje.

Izborno belo istrsko vino
se dobi v vsaki množini pri RUDOLFU MALALANU na Općinah štev. 386.

Konjak, rum, pelinkovec, razni likerji, peneča in dezertna vina
na drobno in na debelo po zmernih cenah se dobivajo v znani trgovini
JAKOBA PERHAUC, v Trstu, ulica Acque 16.

JADRANSKA BANKA
— TRST —
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9.
Podružnice: Dunaj, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun
v lirah in kronah
po najkulantnejših pogojih.
— Uradne ure blagajne od 9 do 14. —